

ارتباط توانایی شناختی با ویژگی های دموگرافیک در مهندسین نرم افزار شاغل در شرکت های کامپیوتری تهران

سارا طرزی مقدم^۱، سید ابوالفصل ذاکریان^۲، جبرائل نسل سراجی^۳

تاریخ پذیرش: ۹۱/۱۱/۲۵

تاریخ ویرایش: ۹۱/۰۹/۱۰

تاریخ دریافت: ۹۱/۰۶/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: از راههای اصلی برای افزایش بهرهوری سازمان، انتخاب کارکنان تفاوت‌های فردی خصوصاً توانایی‌های شناختی از جمله مواردی است که می‌بایست مور توجه قرار گیرد. ماهیت کار به علت تغییرات زیاد تکنولوژی تغییر کرده است و مهندسی نرم افزار که جزو مشاغل با بیشترین رشد بوده است جزو این تغییرات به حساب می‌آید. بر همین اساس، این پژوهش با هدف بررسی ارتباط بین توانایی شناختی و ویژگی‌های فردی مهندسین نرم افزار انجام پذیرفت.

روش بررسی: در این پژوهش که یک پژوهش مقطعی و از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد، ۷۳ نفر از مهندسین نرم افزار شاغل در شرکت‌های کامپیوتری تهران مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که توانایی شناختی مهندسین نرم افزار با سن، میزان تحصیلات و سابقه کاری ارتباط مثبت معنی داری داشت، ولی در بررسی ارتباط وضعیت تا هل و جنسیت با توانایی شناختی ارتباط معنی داری مشاهده نگردید.

نتیجه‌گیری: با توجه به رشد سریع تکنولوژی، مهندسین نرم افزار باید تصمیمات درست در محیط کار بگیرند که مستلزم توانایی شناختی بالا است. سازمان‌ها با درک اهمیت توانایی شناختی در تصمیم‌گیری‌های روزمره و افزایش این توانایی در کارمندان می‌توانند به بهرهوری قابل توجهی دست یابند.

کلیدواژه‌ها: توانایی شناختی، ویژگی‌های فردی، تفکر انتقادی

تأکید بر جزء انسان از سیستم انسان-ماشین یا همان رویکرد انسان‌گرایانه ارگونومی است [۳]. در انتخاب کارکنان تفاوت‌های فردی خصوصاً توانایی‌های شناختی از جمله مواردی است که می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. توانایی شناختی ساختار و پژوهای است که تحقیقات متعدد در صد سال اخیر نشان داده که دامنه وسیعی از رفتارهای مهم و دستاوردهای زندگی از قبیل موقوفیت تحصیلی، رفتارهای مرتبط با سلامت، رفتارهای نامناسب، جایگاه اجتماعی-اقتصادی، سانحه‌پذیری، جایگاه شغلی و حتی مرگ را تحت تأثیر قرار می‌دهد [۴]. گروهی از ۵۲ متخصص، توانایی شناختی را این گونه توصیف کرده‌اند: توانایی شناختی شامل توانایی استدلال، برنامه‌ریزی، حل

مقدمه

ماهیت کار به علت تغییرات زیاد تکنولوژی تغییر کرده است [۱]. در حقیقت مشاغل مرتبط با کامپیوتر از قبیل مهندسی نرم‌افزار جزو مشاغل با بیشترین رشد بوده است و بنابر آمارهای اداره کل کار (Bureau of Labor Statistics) در دهه ۲۰۰۸-۲۰۱۸ (BLS) مشاغل مربوط به مهندسی نرم‌افزار پیش‌بینی شده است که در نهایت بهترین آینده شغلی را برای آنها در بر خواهد داشت [۲]. در ضمن بهرهوری بالا هدف نهایی هر سازمانی از جمله شرکت‌های کامپیوتری است. یکی از راههای اساسی برای افزایش بهرهوری سازمان، انتخاب کارکنانی است که بیشترین موقفيت را در انجام مشاغلشان داشته باشند که در حقیقت

۱- دانشجوی دوره کارشناسی ارشد، گروه ارگونومی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۲- (نویسنده مسئول) استادیار، گروه بهداشت حرфه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. Zakerian@sina.tums.ac.ir

۳- استاد، گروه بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

مطالعه فرم (الف) پرسشنامه تفکرانتقادی واتسون-گلیزر (۱۹۸۰) و پرسشنامه ویژگی های دموگرافیک (سن، جنس، سابقه کاری، میزان تحصیلات) بود. پرسشنامه واتسون-گلیزر حاوی ۸۰ سوال در پنج بخش استنباط، تشخیص پیش فرضها، استنتاج، تعبیر و تفسیر و ارزشیابی دلایل می باشد. هر یک از بخش های آزمون دارای ۱۶ سؤال چند گزینه ای است و نمره کلی آزمون ۸۰ است. نمرات در بخش استنباط از طریق تشخیص درستی یا نادرستی عبارات، در بخش تشخیص پیش فرضها با تشخیص پیش فرض های سازگار یا ناسازگار در عبارات ذکر شده، در بخش تعبیر و تفسیر با مشخص کردن تعبیر و تفسیرهای استخراج شده یا نشده از شرح حال ها و در بخش ارزشیابی دلایل با تشخیص دلایل قوی و ضعیف به دست می آید. همچنین بر طبق آنچه Glaser و Magnusen (۲۰۰۰) به نقل از Watson (۱۹۸۰) در مورد نحوه طبقه بندی نمره کل آزمون ذکر نموده است، از نظر توانایی شناختی هر یک از آزمودنی ها بر حسب نمره کل حاصل از آزمون می توانند در یکی از طبقات ضعیف (امتیاز زیر ۵۴)، متوسط (امتیازهای ۵۴-۵۹) و قوی (امتیازهای ۶۰-۶۵) قرار گیرند [۷]. آزمودنی در صورت کسب امتیازهای (۰-۱۰) در طبقه ضعیف، با کسب امتیاز (۱۱) در طبقه متوسط و امتیازهای (۱۲-۱۶) در طبقه قوی در هر بخش از آزمون قرار می گیرد. این آزمون در جامعه ایرانی هنجریابی شده و ضریب پایایی آن بر اساس آزمون آلفا کرونباخ بالای ۰/۷۰-۰/۷۰ گزارش گردیده است [۸]. بعد از ارائه توضیحات مختصر در مورد اهداف پژوهش پرسشنامه ویژگی های دموگرافیک توسط کاربران تکمیل گردید. سپس پرسشنامه Glaser و Watson در اختیار نمونه های پژوهش قرار گرفت. پس از شرح در مورد روش پاسخگویی به سؤالات، نمونه پژوهش طی مدت ۶۰ دقیقه در حضور محقق اقدام به پاسخ گویی به پرسشنامه می نمود. همچنین به کلیه نمونه های پژوهش اطمینان داده شد که اطلاعات به دست آمده تنها به منظور تجزیه و

مسائل، تفکر انتزاعی، درک ایده های پیچیده، یادگیری سریع و یادگیری از تجربیات است و صرفاً یادگیری یک کتاب، مهارت تحصیلات دانشگاهی اندک یا موفقیت در امتحانات نمی باشد بلکه قابلیت وسیع تر و عمیق تری را برای درک اطرافمان نشان می دهد. درک کردن یا فهمیدن اینکه چه چیزی را انجام دهیم [۵]. وقتی در تحقیقی از ۴۰۰ متخصص با سابقه خواسته شد مهم ترین مهارتی که کارمندان در ۵ سال آینده نیاز خواهند داشت را نام ببرند، تفکر انتقادی (خلافیت فوق العاده یا بکار بردن تکنولوژی اطلاعات) که جزء مهمی از توانایی شناختی است بالاترین رتبه را به دست آورد. چنین پاسخی نشان می دهد که چگونه ماهیت کار و مهارت های مورد نیاز به صورت اساسی تغییر کرده است. با جهانی سازی و افزایش سرعت مشاغل، کارمندان در هر سطحی با جریانی از اطلاعات پیچیده روبرو هستند [۶]. سه جزء اساسی در تفکر انتقادی توانایی تشخیص پیش فرض ها (Recognize Assumptions)، ارزشیابی دلایل Draw (Evaluate Arguments) و استنتاج (Evaluate Arguments) Conclusions هستند. با توجه به اینکه مهندسی نرم افزار از نوع مشاغل با پیچیدگی بالا است و نیازمند پردازش اطلاعات دشوار است، هدف از انجام این پژوهش، بررسی ارتباط توانایی شناختی با ویژگی های دموگرافیک مهندسین نرم افزار شاغل در شرکت های کامپیوتری تهران است.

روش بررسی

پژوهش حاضر یک پژوهش مقطعی و از نوع توصیفی-تحلیلی می باشد که در میان مهندسین نرم افزار انجام گردیده است. بر اساس مطالعات قبلی و با توجه به معادلات انتخاب نمونه ۷۳ نفر در این پژوهش شرکت داشتنده به طور تصادفی انتخاب شدند. شرکت کنندگان ۳۷ نفر (۷/۵۰٪) مرد و ۳۶ نفر (۳/۴۹٪) زن با میانگین و انحراف معیار سن $\pm ۷۰/۵$ و میانگین و انحراف معیار معیار $\pm ۶/۲۸$ سال سابقه کار بودند. ابزار گردآوری داده ها در این

منطقی ($t = -0.43$, $p < 0.001$) رابطه آماری مثبت معناداری دارد.

نتایج این تحقیق مشخص کرد که تفاوت آماری معناداری در میانگین نمرات توانایی شناختی کلی ($t=0/020$, $p=0/984$) و خرده مقیاس‌های استنباط ($t=0/784$, $p=0/435$)، شناسایی مفروضات ($t=-0/665$, $p=0/984$)، استنتاج ($t=0/677$, $p=0/984$)، تعبیر و تفسیر ($t=0/092$, $p=0/927$) و ارزشیابی استدلال‌های منطقی ($t=0/552$, $p=0/583$) با توجه به جنسیت وجود ندارد (جدول ۳).
 با توجه به جدول ۴، تفاوت آماری معناداری در میانگین نمرات توانایی شناختی کلی ($t=0/122$, $p=0/122$) و خرده مقیاس‌های استنباط ($t=-0/156$, $p=0/156$)، شناسایی مفروضات ($t=-0/454$, $p=0/459$)، استنتاج ($t=-0/087$, $p=0/087$)، تعبیر و تفسیر ($t=0/011$, $p=0/991$) و ارزشیابی استدلال‌های منطقی ($t=-0/56$, $p=0/122$) با توجه به وضعیت تأهله مشاهده نمی‌شود.
 همان‌گونه که جدول ۵ نشان می‌دهد، تفاوت آماری معناداری در میانگین نمرات توانایی شناختی کلی

ما فته‌ها

تحلیل آماری مورد استفاده قرار می‌گیرد و نیازی به ذکر نام در پرسشنامه نیست. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و t مستقل توسط نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ صورت گرفت.

حدو، ۱- ایطه سی، با توانای، شناخته، مهندسی، نرم افزار

تعداد	ضریب همبستگی	مقدار احتمال	توانایی
۷۳	۰/۳۷	۰/۰۰۱	استنباط
۷۳	۰/۳۰	۰/۰۰۹	شناസایی مفروضات
۷۳	۰/۲۳	۰/۰۰۵۱	استنتاج
۷۳	۰/۳۷	۰/۰۰۱	تعبیر و تفسیر
۷۳	۰/۳۵	۰/۰۰۲	ارزشیابی استدلال‌های منطقی
۷۳	۰/۶۳	<۰/۰۰۱	شناختی کلی

جدول ۲ - رابطه سابقه کاری با توانایی شناختی مهندسین نرم افزار

توانایی	شناختی کلی	ارزشیابی استدلال‌های منطقی	تعابیر و تفسیر	استنتاج	شناسایی مفروضات	استنباط
تعداد	مقدار احتمال	ضریب همبستگی				
۷۳	<۰/۰۰۱	۰/۴۶				
۷۳	<۰/۰۰۱	۰/۴۳				
۷۳	۰/۰۰۴	۰/۳۳				
۷۳	<۰/۰۰۱	۰/۴۹				
۷۳	</۰۰۱	۰/۴۳				
۷۳	<۰/۰۰۱	۰/۶۲				

جدول ۳- مقایسه توانایی های شناختی شرکت کنندگان با توجه به جنسیت

توانایی	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	آماره	مقدار احتمال
استنباط	مرد	۳۷	۷/۱۶	۲/۸۹	۷۱	+۰/۷۸۴	+۰/۴۳۵
	زن	۳۶	۶/۶۶	۲/۴۸	۷۱	-۰/۶۶۵	+۰/۵۰۸
شناسایی مفروضات	مرد	۳۷	۱۱/۳۲	۲/۶۹	۷۱	-۰/۶۶۵	+۰/۵۰۸
	زن	۳۶	۱۱/۶۹	۱/۹۹	۷۱	-۰/۴۱۸	+۰/۶۷۷
استنتاج	مرد	۳۷	۱۰/۲۱	۲/۵۷	۷۱	-۰/۰۹۲	+۰/۹۲۷
	زن	۳۶	۹/۹۷	۲/۴۰	۷۱	-۰/۵۵۲	+۰/۵۸۳
تعییر و تفسیر	مرد	۳۷	۱۲/۱۶	۲/۷۲	۷۱	-۰/۰۲۰	+۰/۹۸۴
	زن	۳۶	۱۲/۱۱	۱/۹۶	۷۱	-۰/۷۴۴	+۰/۴۵۹
ارزشیابی استدلال های منطقی	مرد	۳۷	۱۰/۵۹	۳/۲۲	۷۱	-۰/۱/۶۹	+۰/۰۹۵
	زن	۳۶	۱۰/۹۷	۲/۵۶	۷۱	-۱/۴۵	+۰/۱۵۱
شناختی کلی	مرد	۳۷	۵۱/۴۵	۹/۸۳	۷۱	-۱/۵۶	+۰/۱۲۲
	زن	۳۶	۵۱/۴۱	۷/۹۳	۷۱	-۱/۲۹	+۰/۲۰۱

جدول ۴- مقایسه توانایی های شناختی شرکت کنندگان با توجه به وضعیت تأهل

توانایی	وضعیت تأهل	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	آماره	مقدار احتمال
استنباط	مجرد	۲۸	۶/۲۵	۲/۵۶	۷۱	-۱/۶۹	+۰/۰۹۵
	متاهل	۴۵	۷/۳۳	۲/۷۱	۷۱	-۱/۴۵	+۰/۱۵۱
شناسایی مفروضات	مجرد	۲۸	۱۱/۰۰	۲/۱۴	۷۱	-۰/۷۴۴	+۰/۴۵۹
	متاهل	۴۵	۱۱/۸۲	۲/۴۷	۷۱	-۰/۰۱۱	+۰/۹۹۱
استنتاج	مجرد	۲۸	۹/۸۲	۲/۳۲	۷۱	-۱/۷۳	+۰/۰۸۷
	متاهل	۴۵	۱۰/۲۶	۲/۵۷	۷۱	-۱/۵۶	+۰/۱۲۲
تعییر و تفسیر	مجرد	۲۸	۱۱/۵۳	۲/۵۰	۷۱	-۱/۲۹	+۰/۲۰۱
	متاهل	۴۵	۱۲/۵۱	۲/۲۲	۷۱	-۰/۰۲۰	+۰/۶۷۷
ارزشیابی استدلال های منطقی	مجرد	۲۸	۱۰/۷۸	۲/۶۷	۷۱	-۰/۰۹۲	+۰/۹۲۷
	متأهل	۴۵	۱۰/۷۷	۳/۰۷	۷۱	-۰/۵۵۲	+۰/۵۸۳
شناختی کلی	مجرد	۲۸	۴۹/۳۹	۷/۰۷	۷۱	-۰/۵۸۴	+۰/۹۸۴
	متأهل	۴۵	۵۲/۷۱	۹/۷۰	۷۱	-۰/۵۰۸	+۰/۵۰۸

استنباط با توجه به مدرک تحصیلی تفاوت آماری معناداری ندارد ($t=-۱/۲۹$, $p=+۰/۲۰۱$). ($t=-۰/۵۸۴$, $p=+۰/۹۸۴$).

بحث و نتیجه گیری
نتایج نشان داد که ارتباط بین نمره کلی آزمون توانایی شناختی و سن مثبت و معنی دار بود به طوری که با افزایش سن، نمره توانایی شناختی افزایش می یافت که مشابه مطالعه Vaughan و Wrobel می باشد که در بررسی توانایی شناختی دانشجویان مقطع کارشناسی پیراپزشکی در شهر متروبولیتن

($t=-۳/۷۲$, $p<+۰/۰۰۱$) و خرده مقیاس های شناسایی مفروضات ($t=-۳/۱۵$, $p=+۰/۰۰۲$), استنتاج ($t=-۲/۹۵$, $p=+۰/۰۰۴$), تعییر و تفسیر ($t=-۲/۵۱$, $p=+۰/۰۱۲$) و ارزشیابی استدلال های منطقی ($t=-۲/۵۹$, $p=+۰/۰۱۲$) با توجه به مدرک تحصیلی مشاهده می شود. به طوری که میانگین نمرات توانایی شناختی کلی و همچنین توانایی شناسایی مفروضات، استنتاج، تعییر و تفسیر، ارزشیابی استدلال های منطقی مهندسین با مدرک تحصیلی فوق لیسانس بالاتر از مهندسین با مدرک تحصیلی لیسانس است. توانایی

جدول ۵. مقایسه توانایی‌های شناختی شرکت کنندگان با توجه به مدرک تحصیلی

توانایی	مدرک تحصیلی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	آماره	مقدار احتمال
استنبط	لیسانس	۴۷	۶/۶۱	۲/۶۵	۷۱	-۱/۲۹	۰/۲۰۱
شناسایی مفروضات	فوق لیسانس	۲۶	۷/۴۶	۲/۷۳	۷۱	-۳/۱۵	۰/۰۰۲
استنتتاج	لیسانس	۴۷	۱۰/۸۹	۲/۵۳	۷۱	-۲/۹۵	۰/۰۰۴
تعییر و تفسیر	فوق لیسانس	۲۶	۱۲/۶۱	۱/۵۵	۷۱	-۲/۵۱	۰/۰۱۴
ارزشیابی استدلال‌های منطقی	لیسانس	۴۷	۹/۴۸	۲/۴۷	۷۱	-۲/۵۹	۰/۰۱۲
شاختی کلی	فوق لیسانس	۲۶	۱۱/۱۹	۲/۱۱	۷۱	-۳/۷۲	<۰/۰۰۱
شاختی کلی	لیسانس	۴۷	۱۱/۶۳	۲/۳۳	۷۱	-۲/۵۱	۰/۰۱۴
شاختی کلی	فوق لیسانس	۲۶	۱۳/۰۳	۲/۱۸	۷۱	-۲/۵۹	۰/۰۱۲
شاختی کلی	لیسانس	۴۷	۱۰/۱۴	۳/۰۳	۷۱	-۳/۱۵	۰/۰۰۲

توانایی شناختی تفاوت آماری معنی‌داری در میانگین نمرات توانایی شناختی با توجه به وضعیت تأهل Earles مشاهده نشد که بر خلاف یافته‌های Ree و (۱۹۹۴) بود که ارتباط مثبت معنی داری بین توانایی شناختی و وضعیت تأهل دیده شد به طوری که توانایی شناختی در افراد متأهل بالاتر از افراد مجرد بود [۱۳]. در مورد توانایی شناختی شرکت‌کنندگان و مدرک تحصیلی تفاوت آماری معنی‌داری در میانگین نمرات توانایی شناختی کلی با توجه به مدرک تحصیلی مشاهده شد. به طوری که میانگین نمرات توانایی شناختی کلی و مهندسین با مدرک تحصیلی فوق لیسانس بالاتر از مهندسین با مدرک تحصیلی لیسانس است. این نتیجه مشابه یافته‌های Brody (۱۹۹۲) می‌باشد [۱۴]. همچنین تحقیق Herrnstein و Jensen (۱۹۹۸) و Murray (۱۹۹۴) با یافته‌های این پژوهش هماهنگی دارد [۱۵]. با توجه به رشد سریع تکنولوژی، مهندسین نرم افزار باید تصمیمات درست در محیط کار بگیرند. تصمیمات درست مستلزم تمرکز روی اطلاعات مرتبط، سوالات درست و جدا کردن حقایق قابل اطمینان از فرضیات غلط است که همه آنها از اجزای تفکر انتقادی هستند. وقتی سازمان‌ها اهمیت تفکر انتقادی را در

دانشگاه آرکانزاس آمریکا، یک ارتباط مثبت معنی‌دار کوچک ($0/2$) بین متغیر سن و نمره کلی آزمون توانایی، شناخته، دیده شد [۹].

همچنین در تحقیق Mehlenbasher که با هدف ارتباط بین متغیرهای دموگرافیک با تفکرانتقادی پرستاران انجام شد، ارتباط مثبت معنی‌داری بین سن پرستاران و تست تفکرانتقادی، دیده شد [۱۰].

در این پژوهش ملاحظه گردید که ارتباط مثبت معنی داری بین سابقه کاری و امتیازات توانایی شناختی کلی وجود داشت. در پژوهش های مختلف نظریه مطالعه حاضر نشان می دهد توانایی شناختی کارکنان با سابقه کاری آنها ارتباط مثبت معنی داری دارد که علت آن این است که مشاغل معمولا نیازمند آموزش یا تجربه هستند. کارمندانی که این نیازهای آموزشی و تجربه را برآورده کرده باشند توانایی شناختی بیشتری را نسبت به نمونه ای از جمعیت که فاقد این تجربه هستند دارا هستند [۱۱].

در مطالعات قبلی نشان داده شد که زنان نمرات کمتری را در تست توانایی شناختی گرفتند لیکن در مطالعه حاضر تفاوت معنی داری بین توانایی شناختی و حسنسی مشاهده نشد [۱۲].

همچنین در بررسی ارتباط بین وضعیت تا هل و

Evaluating critical thinking skills of baccalaureate nursing students. *Journal of Nursing Education*. 1997; 36(10):485-488

10. Mehlenbacher B, Miller CR, Covington D, Larsen J. Active and interactive learning online:a comparison of Web-based and conventional writing classes. *IEEE Transactions on Professional Communication*. 2000; 43(2):166-184.

11. Michael A, McDaniel George C. Banks. General Cognitive Ability. (In): *Handbook of WorkPlace Assessment* John C Scott & Douglas H.Reynolds. (Eds), (p70).New Jersey, USA: Wiley press. 2006.

12. Green T. Cognitive ability and job performance in a New Zealand service organisation. [Dissertation]. [Manawatu]: Massey University; 2011. P. 151.

13. Ree M. J, Carretta T.R, Earles J.A, & Albert W. Sign changes when correcting for range restriction: A note on Pearson's and Lawley's selection formulas. *Journal of Applied Psychology*, 1994; 79:298–301.

14. Brody N. Intelligence. (2nd Ed.). San Diego, CA: Academic Press.Callender, J. C., & Osburn, H. G. (1981). Testing the constancy of validity with computer generated sampling distributions of the multiplicative model variance estimate: Results for the petroleum industry validation research. *Journal of Applied Psychology*, 1992; 66: 274–281.

15. Herrnstein R, & Murray C. The Bell Curve: Intelligence and Class Structure in American Life. New York: The Free Press. 1994.

16. Jensen A.R. The g factor: The science of mental ability. Westport, CT: Praeger. 1998.

تصمیم‌گیری‌های روزمره در کنند می‌توانند این مهارت را در کارمندان ایجاد کنند. هر چند عملکرد موفقیت‌آمیز معمولاً به عوامل متعددی بستگی دارد و یک تست تنها برای پوشش دادن تمام جنبه‌های کار کافی نیست. بنابراین، ترکیب اطلاعات بدست آمده از تست واتسون-گلیزر با سایر منابع اطلاعات به افزایش بهره‌وری محیط‌های کاری کمک خواهد کرد و همچنین راهنمای بسیار خوبی برای انتخاب مناسب‌ترین مهندسین نرم افزار است.

منابع

1. Borman W.C & Hedge J.W. Personnel selection. In: *Handbook of Human factors and Ergonomics* .Salvendy G. (Eds), (3rd ed, p458). New Jersey, USA: Wiley press (2006).
2. Computer software engineers. [Online] Available from: URL:<http://www.bls.gov/k12/computers04.htm#future> [Accessed 19 March 2010].
3. Burkholder D, Kluge A, Sauer J, Ritzmann S. The predictive qualities of operator characteristics for process control performance: The influence of personality and cognitive variables. *Ergonomics*. 2009; 52 (3): 302-311.
4. Brand C. The importance of general intelligence. (In) S. Modgil & C. Modgil (Eds.), Arthur Jensen: Consensus and controversy (pp. 251–265). New York: Falmer. (1987).
- 5-Gottfredson, L. S. Mainstream science on intelligence: An editorial with 52 signatories, history and bibliography. *Intelligence*; (24):13–23.
6. The Conference Board, Partnership for 21 st Century Skills, Corporate Voices for Working Families, and the Society for Human Resource Management.(2006). Are They Really Ready to Work?
7. Magnussen L. The impact of the use of inquiry based learning as a teaching methodology on the development of critical thinking. *Journal of Nursing Education*. 2000; 39(8):360-364.
8. Eslami A. Comparison of critical thinking ability of first term student, last term students and staff nurses of selected hospitals of Tehran Medical University.[master's thesis]; 2003. [In Persian]
9. Wrobel BCV, O'Sullivan P, Smith L.

The relationship between cognitive ability and demographic characteristics in Tehran computer software engineers

S. Tarzimoghadam¹, S.A Zakerian², J. Nasle Seraji³

Received: 2012/09/16

Revised: 2012/11/30

Accepted: 2013/02/13

Abstract

Background and aims: One of the best ways to increase productivity is to select competence personnel. A typical approach in the field of personnel selection is to increase the emphasis on personnel characteristics especially cognitive ability. The spreading use of technology have transformed the nature of work in most occupations especially computer software engineering which considered as the fastest- growing jobs. The aim of this study was to examine the relationship between cognitive ability and demographic characteristics of computer software engineers.

Methods: This study was a cross-sectional, descriptive-analytic study. Computer software engineer's of Tehran with a simple random sampling were included in this study.

Results: The results showed that cognitive ability was significantly related to the age, educational level and job experience but, no significant relationship was observed between gender, marital status and cognitive ability.

Conclusion: Once organizations understand the role of critical thinking in everyday decision-making, they can begin to take steps to develop that skill in their employees and as a result the productivity of organization will be increased significantly.

Keywords: Cognitive ability, Demographic characteristics, Critical thinking.

---

1. Occupational Health Department , School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences ,Tehran, Iran.

2. (**Corresponding author**) Occupational Health Department, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Zakerian@sina.tums.ac.ir

3. Occupational Health Department , School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehra , Iran.